

O B S Ā H.

Str.

<i>Runa prvná.</i> Runa se počiná; vv. 1—102. — Dcera vzduchu spouští se do moře, kde větrem a vlnami obtěžkána stává se Paní vody; vv. 103—176. — Kachna soubě hnizdo svila a vejce snesla na kolenně Paní vody; vv. 177—211. — Vejce vypadnou z hnizda, rozbijí se na kousky a kousky promění se v zemi, oblohu, slunce, měsíc a oblaka; vv. 213—244. — Paní vody stvoří okřídli, zálivy i pobřeží, hlabiny i mělčiny morské; vv. 245—280. — Väinämöinen narodí se z Paní vody, dlouho téká po vlnách, až konečně přistane ku břehu; vv. 281—344.	3 15
<i>Runa druhá.</i> Väinämöinen vystoupí na zemi bezstromnatec a dopustí, aby Sampsa Pellervoimen sil stromy; vv. 1—42. — Dub z počátku neroste, ale po opětném zasetí bujně vyráží a rozprostírá se nad celou zemí a zabrání svítiti jak měsici, tak slunci; vv. 43—110. — Ptidmužík vystoupí z moře a skáci dub; měsíc a slunce jsou opět viditelný; vv. 111—222. — Ptáci pějí na stromech, zeliny, květiny a jahody rostou ze země; jediný ječmen ještě nechce vzítiti; vv. 223—236. — Väinämöinen najde několik ječných zrn v písce na břehu, pokáčí les a nechá státi toliko břízu, aby byla ptákům místem odpočinku; vv. 237—262. — Orel z vděčnosti, že strom ponechán aby stál, vykřese Väinämöinovi oheň, kterýmžto je s to lesinu podpáliti; vv. 263—184. — Väinämöinen zaseje ječmen, modlí se za zrůstu zdar a domá, že se budoucně bude dafiti; vv. 285—376.	16 29
<i>Runa třetí.</i> Väinämöinen prospívá ve vědění a nabývá proslulosti vv. 1—20. — Jouskahainen podstoupí s ním zápas	30

- o vědění a přemožen vyzve ho na souboj meči; Väinämöinen odrazí a zaříká Joukahaina do bažiny; vv. 21—330. — Úzkost přišla na Joukahaina v bahně i slibuje na konec sestru svoji za manželku Väinämöinovi, čímž je Väinämöinen smířen a jej zase z bahna vyprostí; vv. 334—476. — Joukahainen kráčí ve zlé mìře domů a vypravují jaká nehoda potkala ho cestou; vv. 437—524. — Matka se raduje slyšíc, že dostane Väinämöina za zetě, ale dcera se rmoutí a pláče: vv. 525 50
- Runa čtvrtá.* Väinämöinen zastihne sestru Joukahainovu v háji a žádá ji sobě za manželku; vv. 1—30. — Dívka běží pláčic domů a vypravuje věc matce; vv. 31—116. — Matka jí zakazuje rmoutiti se a poroučí opět se rozveseliti a skvostně se vystrojiti; vv. 117—188. — Dívka stále tone v pláči a praví, že dokonce vyjítí nechce za muže přiliš letitého; vv. 189—254. — V žalu odejde a zabloudí v pustém lese, spěchá k neznámému břehu morskému, počne se koupati a zahyne ve vodách; vv. 255—370. — Matka pláče dnem i nocí pro zhynulou dceru; vv. 471—518. 69
- Runa pátá.* Väinämöinen jde sestru Joukahainovu z moře vylovit a skutečně ji chytí na udici v podobě neznámé ryby; vv. 1—58. — Chce ji na kusy rozřezati, ale ryba se mu z ruky vysmekne do moře a oznamuje, kdo že jest; vv. 59—133. — Väinämöinen marně se namáhá, aby se ryby opět zmocnil buď slovy, buď nástroji rybářskými; vv. 134—163. — Kráčí smutně domů a obdrží od mrtvé svoji matky radu, aby šel ucházeti se o Pannu Severu; vv. 164—241. 78
- Runa šestá.* Joukahainen nenávidí Väinämöina a čihá naň na cestě do Pohjoly; vv. 1—78. — Uzří ho, an řekou se brodí na koni jeda a střílí po něm, avšak trefí pouze koně jeho; vv. 79—182. — Väinämöinen spadne do vody; bouře ho žene na širé moře a Joukahainen plesá domnívaje se, že Väinämöinen písni svých nikdy více pěti nebude; vv. 183—234. 79
- Runa sedmá.* Väinämöinen nemálo dní plove šírým mořem; orel jej nalezne a z vděčnosti za to, že Väinämöinen při klučení pralesa blízku nedotknutu zůstavil, vezme ho na záda a nese na břeh Pohjoly, kde Paní nad Pohjolou la- 87
88

- möinen pečlivě sesbirá se břehu drobty sampa, učiní, aby rostly a pteše, aby byly ku věčnému štěsti jeho vlasti; vv. 305—434. 714
- Runa čtyřicátá čtvrtá.* Väinämöinen jde, aby z moře vylovil ztracené kantele, ale marně; vv. 1—76. — Zrobil si pak nové kantele z břízy, na něž hrál k potěšení každého a všeho, co bylo kolem něho; vv. 77—334. 727
- Runa čtyřicátá pátá.* Paní nad Pohjolou posílá na Kalevalu nemoci; vv. 1—190. — Väinämöinen lékuje lidí mocnými říkadly a mastmi; vv. 191—362. 740
- Runa čtyřicátá šestá.* Paní nad Pohjolou pošle medvěda na stáda Kalevaly; vv. 1—20. — Väinämöinen medvěda skoli, načež následují obvyklé v Kalevale radovánky: vv. 21—606. — Väinämöinen zpívá, hraje na kantele a vyšlovuje naději, že Kalevala v budoucnosti se dočká radosť a spokojenosti; vv. 607—641. 763
- Runa čtyřicátá sedmá.* Měsíc a slunce sestoupí, aby slyšely Väinämöina housti. Paní nad Pohjolou se jich zmocní, uschová je v lůně hory a uchváti oheň z jisteb Kalevaly; vv. 1—40. — Prabůh Ukko, nejsa zvyklý v nebi na tmu, vykřeše z ohně nový měsíc u slunce; vv. 41—82. — Oheň spadne na zemi a Väinämöinen i Ilmarinen jdou ho hledat; vv. 83—126. — Vila vzdachu jim vypravuje, že oheň spadl do jezera Alue a tam byl od ryby spolknut; vv. 127—312. — Väinämöinen a Ilmarinen jdou, aby rybu vylovili lýčenou siti, ale nedokážou toho; vv. 313—364. 775
- Runa čtyřicátá osmá.* Upletou sobě lněnou síť a jdou na lov ryby, spolknuvší oheň, a vyloví ji; vv. 1—192. — Oheň nalezen v bříše ryby, ale uprchne opět a šerdeně Ilmarinovi popáli obličej a ruce; vv. 193—248. — Oheň pospíchá do lesa, šíré lány zpustoší a stále dál se valí, až konečně je zdolán a zaveden do tmavých jisteb Kalevaly; vv. 249—290. — Ilmarinen zotaví se z popálení; vv. 291—372. 791
- Runa čtyřicátá devátá* Ilmarinen uková nový měsíc i slunce, ale nedovede, aby svítily; vv. 1—74. — Väinämöinen doví se hrebím, že měsíc a slunce jsou v Pohjole, zavřeny v lůně hory, táhne do Pohjoly, pobije se s lidem pohjolským a dosáhne vítězství; vv. 75—230. — Jde do hory

Str.

pro měsíc a slunce, ale nemůže se dostati do vnitř; vv. 231—278. — Vráti se domů, aby si dal ukovati nástroje, kterými by horu otevřel. Zatím co je Ilmarinen ková, Paní nad Pohjolou pojme strach, že s ní bude zle, i propustí měsíc a slunce z hory; vv. 279—362. — Väinämöinen vida měsíc i slunce na obloze pozdravuje je a žádá, by vždycky krásně vycházely a zemi štěstí přinášely; vv. 363—422.

- skavě ho do domu přijme a uvítá; vv. 1—274. — Väinämöinen stýská se po domově, ale Paní nad Pohjolou žádá, aby prve skul sampo, a slibuje mu svou dceru za manželku; vv. 275—322. — Väinämöinen slibuje, až se vráti, že ~~že~~ Ilmarina, jenž za něj sampo skuje, a od Paní Pohjolou obdrží saně i koně, aby se mohl vrátiti domů; vv. 323—368. 100
- Runa osmá.* Cestou Väinämöinen uzří strojnou Pannu Pohjolanku a nabízí jí svou ruku; vv. 1—50. — Panna posléz přivoluje, vystavi li ji loďku z trásek vřetena a vpraví li ji na vodu, aniž by se dotkla proudu; vv. 51—132. — Väinämöinen dá se do práce, ale tne se do kolena a neumí krev zastavit; vv. 133—204. — Jde hledat muže vědmého a nalezne starce, který se chvástá, že krev uzavře; vv. 205—282. 110
- Runa devátá.* Väinämöinen vypravuje starci původ železa; vv. 1—266. — Starec kárá železo a pronáší slova krev tisící; krev se zastaví; vv. 267—418. — Starec dá svému synu udělati mast, maže a váže ránu; Väinämöinen se pozdraví a děkuje Jumalovi za poskytnutou pomoc; vv. 419—586. . 131
- Runa desátá.* Väinämöinen vráti se domů a vyzve Ilmarina, aby šel ucházet se o Pannu Pohjolanku, již mohl by si zasloužiti ukováním sampa; vv. 1—100 — Ilmarinen nechce co živ bude do Pohjoly, ale Väinämöinen lstí dostane ho na cestu; vv. 101—200. — Ilmarinen jde do Pohjoly, kdež ho nejlíp uvitají a vyzvou, aby zhotovil sampo; vv. 301—280. — Ilmarinen ukuje sampo a Paní Severu vpraví je do kamenné hory pohjolské; vv. 281—432. — Ilmarinen žádá, aby mu panna dána byla za odměnu jeho práce; panna dělá okolky a praví, že ještě není na vdavky; vv. 433—462. — Ilmarinen dostane loďku, vráti se domů a vypravuje Väinämöinovi, že v Pobjole sampo ukul; vv. 463—510. 150
- Runa jedenáctá.* Lemminkäinen vypravuje se do Saari, aby se ucházelo o panu z rodu výborného; vv. 1—110. — Saarijské dívky vysmívají se mu, ale brzy se smíchu nabaží a sbliží se s ním; vv. 111—156. — Jenom Kylliki, k vůli niž právě byl přišel, nemůže si po dobrém nakloniti, pročež na konec uchváti ji silou, hodí ji do saní a ujiždí;

vv. 187—272. — Kylliki pláče a ční Lemminkäinovi výčitky zvláště pro jeho bojechtivosť; Lemminkäinen slibuje, že nikdy více do války nepotáhne, slibi li zase Kylliki, že nikdy více do vsi tančit nepůjde, a oba sliby své přisahou ztvrdí; vv. 273—314. — Lemminkäinova máti raduje se mladé nevěstě; vv. 315—402 165

Runa dvandctá. Kylliki zapomíná své přisahy a jde do vsi, 166 pročež Lemminkäinen prudko se rozhněvá a si umíni, že ji hned opustí a do Pohjoly pro jinou si půjde; vv. 1—128. — Matka namáhá se všemožně, aby syna od cesty odvrátila, a praví, že by ho tam mohli zabiti; Lemminkäinen právě se češe; mrští hněvně hřebenem a předpovídá, až z tohoto hřebenu, že i jeho krev poteče: vv. 129—212. — Vypravuje se na cestu, jde do Pohjoly a zpěvem vyčaruje muže z jejich domů; jen šeredu skotáka jediné nechal bez účinku zpěvu; vv. 213—504. 183

Runa třináctá. Lemminkäinen uchází se o dceru Pani Se- 184 veru, jež od něho žádá, by si ji vysloužil a přivedl ji losa Hiisiova; vv. 1—30. — Lemminkäinen pln zpupné myslí vydá se na lov losa, ale brzy zarmoucen pozoruje, že pro rozbfidly snih losa dohoniti nemůže; vv. 31—270. 193

Runa čtrnáctá. Lemminkäinen vzývá bohy slovesy loveců; po- 194 sléz lapí losa a dovele jej do Pohjoly; vv. 1—270. — Po druhé mu uloženo, aby zkrotil Hiisiova ohnivého koně; on jej zauzdí a vede do Pohjoly; vv. 271—372. — Třetí podmínka mu ustanovena, aby na řece v Tuonele zastřelil labuť; Lemminkäinen ubírá se k řece v říši mrtvých; tam na něj čeká opovržený pastucha, rozseká jej a uvrhne do vodopádu říše Tuonovy; syn Tuoniův mrtvolu vytáhne a rozseká na kusy; vv. 372—460. 209

Runa patnáctá. Druhý den počne ze hřebene Lemminkäi- 210 nova doma kapati krev, z čehož matka ihned poznává, že syna jejího stihla smrť; spěchá do Pohjoly a vyptává se Pani, kam se Lemminkäinen děl; vv. 1—62. — Pani Severu konečně zhurta praví, jakou práci mu vložila, a slunce podává matce zevrubnou zprávu o smrti Lemminkäinově; vv. 63—194. — Matka Lemminkäinova jde, majíc dlouhé hrábě v rukou, k vodopádu říše mrtvých a hrabe ve vodě, až shromáždí všecky částky mrtvoly svého

- syna, složí v jeden celek a dovede zatikadly a mastmi, že Lemuninkäinen opět ožije; vv. 195—554. — Obživlý Lemuninkäinen vypravuje, jak zahynul v řece tuonelské a vraci se s matkou domů; vv. 555—650. 232
- Runa šestnáctá.* Väinämöinen posilá Sampsa Pellarvoina, 233 aby mu vyhledal stromy na loď; buduje ji, ale nedostává se mu tří vědmých slov; vv. 1—118. — Nemoha si odníkud vědmých slov opatrčit, putuje do Tuonely, kde ho chtějí zadržeti; vv. 119—362. — Ale Väinämöinen svou mocí vyprostí se z Tuonely a vrátě se na zemi varuje, aby tam nikdo svévolně nechodil, a vypravuje o zlých lidech, kteří v těch smutných a strašných prostorách bydlí; vv. 362—412. 247
- Runa sedmnáctá.* Väinämöinen jde do podzemí, aby mu Antero Vipunen slovesa dal, a probudí ho z dlouhého spánku; vv. 1—98. — Vipunen pozře Väinämöina a Väinämöinen počne ho v životě trýznit; vv. 99—146. — Vipunen zkouší všelikým zpíváním, zaříkáváním, zaklináním a zastrašováním zbavit se nevítaného hosta, ale Väinämöinen hrozí, že neodejde dříve, dokud neobdrží scházejících sloves, ku stavbě lodi nevyhnuteiných; vv. 147—526. — Vipunen zpívaje vypoví všechno svoje vědění Väinämöinovi, jenž pak vyjde z jeho útroby, navráti se ku své rozdělané lodi a dostavi ji; vv. 527—628. 269
- Runa osmnáctá.* Väinämöinen napne plachtu a plaví se na nové lodi, aby se ucházel o Pannu Půlnoci; vv. 1—40. — Sestra Ilmarinova vidí a osloví ho se břehu, doví se cíle jeho cesty a spěchá povědít bratru o nebezpečí, že v Pohjole nevěsta jeho jinému se dostane; vv. 41—266. — Ilmarinen se ozbrojí a jede do Pohjoly, kamž i přibude; vv. 267—470. — Paní nad Pohjolou vidouc, ani ženisi přicházejí, radí dcer, aby vyšla za Väinämöina; vv. 471—634. — Dcera však odpovídá, že podá ruku pouze kujci sampa Ilmarinovi a odmítá Väinämöina, jenž prve do jizby vstoupil; vv. 635—706. 294
- Runa devatenáctá.* Ilmarinen vejde do sině Půlnoci, žádá o dceru, ale matka ukládá mu nebezpečné úkoly; vv. 1—32. — Podle rady Panny Půlnoci práce šťastně dokoná, zorav nejprve hadí pole, po druhé chytiv Tuoniova med-

- věda a Manova vlka, po třetí vylovi strašnou a velikou štiku z řeky tuonelské; vv. 33—344. — Paní nad Pohjolou zaslibuje a zasnubuje dceru svou Ilmarinovi; vv. 345—498. — Väinämöinen vrací se zlé míry ze země Půlnoční a varuje kvžděho, aby spolu s jiným mladším o divku se neucházel; vv. 499—518. 312
- Runa dvacátá.* V zemi Půlnoční zabíejí na svatební veseli 313 náramného býka; vv. 1—118. — Vaří pivo a strojí krmě; vv. 119—516. — Vysilají sílu zváčů, jediného Lemminkäina nepozvali; vv. 517—614. 334
- Runa dvacátá první.* V Pohjole vitají ženicha a jeho družinu; 335 vv. 1—226. — Hosté jsou přehojně nakrmeni a napojeni; vv. 227—252. — Väinämöinen zpívá a blahopečí hostitelům; vv. 253—438. 350
- Runa dvacátá druhá.* Nevěstu vypravují na cestu, připomínají 351 doby dřívější a předpovidají doby příští; vv. 1—124. — Na nevěstu padá smutek; vv. 125—184. — Nevěstu pochybají k pláci; vv. 185—382. — Nevěsta pláče; vv. 383—448. — Nevěstu těší; vv. 449—522. 368
- Runa dvacátá třetí.* Nevěstu naučují a napomínají, jak si 369 má při muži vésti; vv. 1—478. — Stará žebračka vypravuje příběhy svého života, které zažila jako svobodná, vdaná i od muže rozvedená žena; vv. 479—850. 397
- Runa dvacátá čtvrtá.* Ženichovi radí, jak se má chovati ku 398 své nevěstě, a napomínají, aby na ni nebyl zlý; vv. 1—264. — Starý soused vypravuje, jak on svou ženu k rozumu přivedl; vv. 265—296. — Nevěsta prolévá slzy, že již na vždy opustiti musí milé rodiště a se všemi se loučí; vv. 297—462. — Ilmarinen posazuje nevěstu do saní, vyjíždí a přijíždí třetího dne večer domů; vv. 463—528. 416
- Runa dvacátá pátá.* Ženicha, nevěstu a svatebčany vitají 417 v domě Ilmarinové; vv. 1—382. — Lid jest přehojně pohostěn pokrmy i nápoji; Väinämöinen zpívá a děkuje hospodáři, hospodyně, starostě, družičce i jiným svatebčanům; vv. 383—672. — Väinämöinenovi na zpátečné cestě zlomí se saně, jež on spraví a dále domů jede; vv. 673—738. 442
- Runa dvacátá šestá.* Lemminkäinen hněvá se, že na svatbu 413 nebyl pozván, a myslí, jak by se dostal do Pohjoly, aniž

- dbá varování materína a smrtelných nebezpečí, která jej, jak matka pravila, cestou potkaji; vv. 1—382. — Vypravi se na cestu a mocí svého vědění mine všecka nebezpečná místa; vv. 382—776. 469
- Runa dvacátá sedmá.* Lemminkäinen přijde do Pohjoly a 470 zpupně si tam vede; vv. 1—204. — Hospodář Pohjoly se hněvá a nemoha Lemminkäina přemoci kouzly, doráží naň mečem; vv. 205—282. — V souboji Lemminkäinen sraží hospodáři Pohjoly hlavu, kteréhož aby pomstila hospodyně pohjolská, sbírá vojsko proti němu; vv. 283—420. 484
- Runa dvacátá osmá.* Lemminkäinen chvátá z Pohjoly a 485 přijde domů tázé se matky své, kam by se mohl uschovati před Pohjolany, kteří, pravil, táhnou válečně proti němu jedinému; vv. 1—164. — Matka ho kárá, že šel do Pohjoly, dává mu pak na vybranou jedno nebo druhé útočiště a posléze mu radí, aby se odebral na ostrov za několika moří, kde druhdy také otec jeho rok velké války v pokoji prožil; vv. 165—293. 496
- Runa dvacátá devátá.* Lemminkäinen plaví se mořem a stihne 497 šťastně na ostrov; vv. 1—78. — Na ostrově žije tak rozpustile s dívkami a jinými ženskými hlavami, že muži rozlíceni strojí se ubiti jej; vv. 79—290. — Lemminkäinen je nucen kvapně ostrov opustiti k velikému žalu vlastnímu i dívek; vv. 291—402 — Na moti strašná bouře zachvátí loď Lemminkäinovu, on sám doplave země a spasi se, obdrží novou loď a pluje na ní dále k rodným břehům; vv. 403—452. — Vidi an rodný dům jeho leží popelem a kolem do kola je poušť, dá se pro to do pláče a nářku, zvláště že se bojí, že i matka jeho jest ubita; vv. 453—514. — Matka však žije uschována v lúně lesa, kdež Lemminkäinen ku své veliké radosti ji nalezne; vv. 515—546. — Matka vypravuje, jak lid pohjolský přitrlhl a krov jejich spálil; Lemminkäinen slibuje, že vystaví jistby nové a ještě lepší, jak jen mile vykoná pomstu na Pohjole, a vypravuje matce, kterak hýfil na ostrově, kam se byl uchýlil; vv. 547—602. 517
- Runa třicátá.* Lemminkäinen táhne válečně do Pohjoly s Tie- 518 rou, se svým dřívějším spolubojovníkem; vv. 1—122. Paní Pohjoly pošle jim naproti tuhý mráz, jenž jejich loď v moti

- zamrazi a málem i bohatýři byli by zmrzli, kdyby Lemminkäinen říkáním a zaříkáváním nebyl to překazil; vv. 123—316. — Lemminkäinen se svým druhem vystoupí po ledě na břeh, dloouho bloudí pustým lesem, až konečně najde cestu domů a spasí se; vv. 317—500. 535
- Runa třicátá prvá.* Untamo zdvihne vojnu na svého bratra Kalerva, pobije lid Kalervův, tak že ze všeho jeho rodu zbude jediná, samadruhá žena; odvede ji s sebou a ona porodí v Untamole syna Kullervo; vv. 1—82. — Kullervo již v kolébce pomýslí na pomstu a Untamo nejednou ukládá o jeho bezživotí, ale marně; vv. 83—202. — Kullervo vyrosté a kazí každou práci, a Untamo ve zlosti jej prodá za parobka; vv. 203—374 549
- Runa třicátá druhá.* Ilmarinova žena posilá Kullerva pást a dá mu na cestu chléb, do kteréhož ze zloby zapekla kámen; vv. 1—32. — Hospodyně vyhání stádo na pastvu za obvyklých říkadel; vv. 33—548 568
- Runa třicátá třetí.* Kullervo na pastvě vyjmé ze svého uzlu bochník, aby večeřel, zakrojí a zlomí nůž, což jej v srdeci tím krutěji zbolelo, že zlomený nůž byl jedinou jeho památkou po jeho rodu; vv. 1—98. — Chce se hospodyně pomstít, vžene stádo do bahna, sežene stádo vlkův a medvědův a večer žene je domů; vv. 99—184. — Hospodyně jde dojít a je dravou zvěří roztrhaná a usmrcena; vv. 185—396 569
- Runa třicátá čtvrtá.* Kullervo odejde od Ilmarina, zarmoucen bloudí lesem a Paní lesa mu poví, ze otec, matka, bratr a sestra jeho ještě jsou na živu; vv. 1—128. — Nalezne je na radu Paní lesa na hranici lapské; vv. 129—188. — Matka praví, že jej pokládala za dávno mrtvého a oznámi mu, že starší dcera její ztratila se, když byla na jahodách; vv. 189—246. 588
- Runa třicátá pátá.* Kullervo počne u rodičů práce konati, protože však nejsou k žádnému prospěchu, otec jej vypoví na cestu, aby odvedl roční daň; vv. 1—68. — Na zpětné cestě potká svoji na jahodách zabloudilou sestru a neznaje přiláká i svede ji; vv. 69—188. — Když pak se vyjeví, kdo jsou, sestra vrhne se do řeky, Kullervo spěchá domů, vypravuje matce hroznou příhodu o zahy-

nuti sestřině a sám hodlá životu svému konec učiniti; vv. 189—344. — Matka jej zrazuje od sebevraždy a radí aby se někam ustranil, až by nabyl klidné mysli. Kullervo ale chce přede vším jiným pomstu vzít od Untama; vv. 345—372 602

Runa třicátá šestá. Kullervo vypravuje se do války a loučí 603 se s rodnými, z nichž jediné matce není lhostejno, vráti li se, zemře li nebo padne; vv. 1—154. — Vtrhne do Untamoly, všecky zrubá a střechy zapálí; vv. 155—250. — Vráti se domů, najde dvůr pustý a prázdný, a není v něm živého tvora kromě starého černého psa, s nímž jde do lesa, aby si zastřelil zvěř k snědku; vv. 251—296. — Přijde na místo, kde sestru svedl, a mečem ukončí svůj život; vv. 297—360. 616

Runa třicátá sedmá. Ilmarinen dlouho oplakává mrtvou ženu, 617 uková pak si novou ženu ze zlata a stříbra, již krušnou prací a lopotou chce duši dát; vv. 1—162. — Spi v noci se svou zlatou choli, ale procitna ráno cití, že ho mrazi bok, kterým byl obrácen k soše; vv. 163—196. — Na-bídne zlatou nevěstu Väinämöinovi, jenž ale jí nechce a radí Ilmarinovi, aby ji v něco potřebnějšího překoval anebo ještě raději, aby ji zavezl do zemi, kde jsou ženiši zlata lačni; vv. 197—250. 626

Runa třicátá osmá. Ilmarinen jde do Pohjoly, aby se ucházel o ruku mladší sestry své nebožky ženy, avšak hrubé láni je mu odpovědi, čímž rozmrzen uchvátí dívku a unáší ji domů; vv. 1—124. — Panna Ilmarinovi cestou spílá a rozhněvá jej tak, že ji konečně zaříká v racka; vv. 125—286. — Přijda domů vypráví Väinämöinovi, jak bezstarostný život v Pohjole vedou, majice sampo, jakož i jak skončily jeho námluvy; vv. 287—328. 638

Runa třicátá devátá. Väinämöinen přemlouvá Ilmarina, aby 639 spolu táhli do Pohjoly pro sampo, Ilmarinen přistane a bohatýři po lodi vydají se na cestu; vv. 1—330. — Lemminkäinen spatří je a slyše, kam se ubírají, nabídne se jim za třetího a jest ochotně přijat; vv. 331—426. 654

Runa čtyřicátá. Bohatýři vyplují k vodopádu a pod vodo-pádem uvizne lod' jejich na hřbetě ve iké štíky; vv. 1—94. — Štika usmrcena, polovice od hlavy vtažena do lodi,

uvařena a rozkrájena; vv. 95—204. — Väinämöinen zrobi z čelisti štíky kantele, na němž ten i onen pokouší se zahrátí, ale marně; vv. 205—342 667

Runa čtyřicátá první. Väinämöinen hraje na kantele a hned kde jaký živoucí tvor vzdušný, zemský i morský přibíhá a kupí se hudbu poslouchaje; vv. 1—168. — Každé srdce je až k slzám dojato; ano i z očí samého Väinämöina roni se velké krůpěje, padou na zem a stékají do vody, kde se proměňují ve třpytné, namodralé perly; vv. 169—266. 677

Runa čtyřicátá druhá. Bohatýři přitřhnou do Pohjoly a Väinämöinen oznámi, že si přišli pro čáš sampa; kdyby po dobrém polovině nedostali, žeby si mocí vzali celé; vv. 1—58. — Paní nad Pohjolou nehodlájí ho dáti ani po dobrém ani po zlém, a sbírá lid pohjolský k obraně; vv. 59—64. Väinämöinen vezme kantele, počne hráti a uspí hudbou všechn lid pohjolský, načež jde s tovaryši svými vyhledat sampo; vynesou je ze skalného vrchu a dopraví na svou loď; vv. 65—164. — Uvážeji sampo po lodi z Pohjoly a šťastně se bliží domovu; vv. 165—308. — Třetího dne Paní nad Pohjolou procitne ze spánku a vidouc, že je sampo odvezeno, spůsobí hustou mlhu, velikou vichtici, a jiná protivenství, aby zadržela únosce sampa, až ona jich dohoní; za bouře nové kantele spadne Väinämöinovi do moře; vv. 309—562. 608

Runa čtyřicátá třetí. Paní nad Pohjolou vypraví válečnou loď a pronásleduje únosce sampa; vv. 1—22. — Když jich dohoní, strhne se boj mezi Pohjolou a Kalevalou, jež zůstane vítězem; vv. 23—258. — Avšak Paní nad Pohjolou podaří se svrhnutí sampa s lodí do moře, kde se na kusy rozbije; vv. 259—266. — Větší kusy padnou na dno a stanou se morskými poklady, menší pudí vlna ku břehu, z čehož Väinämöinen raduje se doufaje, že se stanou počátkem nového zdaru; vv. 267—304. — Paní nad Pohjolou hrozí, že zničí všeliký úspěch Kalevaly, kterýžto krozeb neleká se Väinämöinen; 305—368. — Zamoucena nad ztrátou toho, co bylo silou a mocí její, Paní nad Pohjolou vrací se do Pohjoly a nemá ze sampa ničeho kromě jediného krůvku; vv. 369—384. — Väinämöinen